

saa ganske naturligt medføre nogle Udgifter, Udgifter, som for øvrigt ikke ere 4,000 Kr., idet der for det sidste Aar kun er anvendt 2,953 Kr. 84 Øre. En nærmere Redegørelse for dette finder jeg dog ikke Anledning til at fremkomme med her, da det drejer sig om et saa lille Beløb. Men det ærede Medlem kan selvfølgelig faa en saadan Redegørelse, hvis han ønsker det.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) spurgte, hvorfor de fynske Husmandsforeninger intet Tilskud havde faaet af de 6,300 Kr., som yderligere bleve bevilgede paa indeværende Aars Finanslov som Tilskud til Husmandsforeningerne. Det er rigtigt, som det ærede Medlem siger, at de fynske Husmandsforeninger intet Tilskud have faaet. Der blev fra Ministeriets Side tilbudt dem 800 Kr. af det Beløb, der skulde anvendes til Rejseunderstøttelser for Husmænd, ligesom der blev tilbudt dem en Del af det Beløb, der skulde anvendes til Fremme af Planteavl. Men selvfølgelig maatte jeg, naar jeg tilbød baade de fynske, jydskke, sjællandske og bornholmske Husmandsforeninger Andel i den Bevilling, der var stillet til Raadighed for mig, gøre det paa de Betingelser, som jeg efter Finansloven har Lov til, altsaa de Betingelser, som Landboforeningerne faa disse Tilskud paa og have at rette sig efter. Men da de fynske Husmandsforeninger saa Betingelserne, sendte de den Besked tilbage, at paa de Betingelser ønskede de ikke at modtage Pengene, og saa kunde jeg selvfølgelig ikke gøre noget ved den Sag. Saaledes forholder denne Sag sig.

Det ærede Medlem for Sorø (Poul Christensen) var misfornøjet med, at jeg ikke havde særlig Lyst eller Tilbøjelighed til at give Folk Lov til at gøre Udlæg i Statshusmandsbrug, naar de have noget til gode hos vedkommende Husmænd. Det forekommer mig, at denne Anke fra det ærede Medlems Side er mindre vel begrundet, og jeg er ikke sikker paa, om det ærede Medlem ikke ogsaa vilde have rettet Beprovdelser imod mig, hvis jeg havde valgt den Fremgangsmaade at sige Ja til saadanne Ansøgninger. Jeg tror temmelig sikkert, at han vilde have gjort det.

Naar der kommer Anmodning til Landbrugsministeriet om Tilladelse til at gøre Udlæg i et Husmandsbrug, sende vi Sagen ud til en Erklæring hos vedkommende Formand for Kommissionen i det Amt, hvorfra Sagen stammer, og lader ham afgive en udførlig Erklæring over, hvorledes det forholder sig. Viser det sig

saa, at vedkommende Husmand har stiftet den Gæld, hvorom det drejer sig, i den udtrykkelige Hensigt ikke at ville betale den, saa give vi Tilladelse til at gøre Udlæg, men hvis vedkommende Husmand kun sidder i en øjeblikkelig Forlegenhed og har den bedste Villie og Lyst til at arbejde sig ud af de Forhold, hvori han er kommen, og betale sin Gæld, saa sige vi Nej. Det er den Regel, jeg følger, og jeg tror, den er rigtig og forsvarlig. Det ærede Medlem sagde, at jeg aldrig havde givet denne Slags Tilladelser. Det er ikke rigtigt, det er en Paastand, som ikke passer. Ministeriet har givet saadanne Tilladelser, men ganske vist kun i enkelte Tilfælde, og naar vi mente, at der var Grund dertil. Saa kom det ærede Medlem ind paa en Omtale af den paatænkte, delvise Udstykning af Herregaarden Trollesminde og udtalte Ønsket om, at denne Udstykning maatte komme til at foregaa paa gode Vilkaar for dem, som ønske at overtage de mindre Jordbrug, som tænkes oprettede der. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at Fremgangsmaaden, om ikke i Enkeltheder, saa dog i Hovedsagen, vil blive ganske den samme som, da der fandt Udstykning Sted nede paa Nordruplund. Det ærede Medlem har jo en svær Lyst til at fremstille denne Udstykning, der har fundet Sted nede ved Nordruplund, som meget uheldig. Jeg vil dog sige i Anledning af de Udtalelser, som ere fremkomne her i Salen om dette Spørgsmaal, at da jeg for 3—4 Aar siden var nede paa Nordruplund og saa alle de Smaasteder, som vare oprettede paa Sketholm, fik jeg det Indtryk, at disse Folk saa at sige alle sammen sade i en ret god Stilling, og jeg er ikke i Tvivl om, at deres Stilling i Øjeblikket er meget god og tilfredsstillende. Om der senere er oprettet enkelte Husmandsbrug dernede, hvor Forholdene ere anderledes, tør jeg ikke udtale mig om; men jeg tror, at de Medlemmer, som ville fremhæve det som noget uheldigt, der der har fundet Sted, gøre sig skyldige i Overdrivelse. Som sagt, selv om Fremgangsmaaden bliver noget anderledes ved den paatænkte Udstykning af Trollesminde, vil den i Hovedsagen komme til at hvile paa det samme Grundlag, nemlig dette: Frit Valg. Det vil jo blive saaledes, at de, der overtage eller købe disse mindre Jordbrug, gøre det af egen fri Villie. Jeg savner jo fuldstændig Midler til at tvinge Folk til at overtage saadanne Jordbrug, og selv om jeg havde Magt til det, kunde det naturligvis aldrig falde mig ind. Men